

Gol kommune

postmottak@gol.kommune.no

Drammen, 13. mars 2023

Dette brevet sendes på vegne av DNT Drammen og Omegn, DNT Ringerike, Norges Jeger- og Fiskerforbund Buskerud, Naturvernforbundet i Buskerud, Birdlife Norge avd. Buskerud, Drammen klatreklubb, Buskerud KFUK-KFUM Speidere, Buskerud orienteringskrets, NOTS Drammen og Omegn, Buskerud Botanisk forening, Skogselskapet i Buskerud og Telemark.

Kommunedelplan for naturmangfold 2023-2027

Innspill fra FNF Buskerud

FNF Buskerud ønsker å gratulere Gol kommune med et godt arbeid i forbindelse med kommunedelplan for naturmangfold 2023- 2027.

Vi synes det er særlig bra det kommunen skriver i henhold til følgende temaer:

- Folkehelseperspektivet
- Nedbygging
- Oversikt over naturtyper
- Oversikt over biologisk mangfold.
- Friluftslivskartegging

Vi har følgende innspill til planen:

- Sette naturen på Gol på kartet
- Kantsoner
- Bedre kunnskap i arealforvaltningen
- Hytteutbygging vs natur.

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
buskerud@fnf-nett.no | Nedre Storgate 10, 3015 Drammen | 997 31 240
organisasjonsnummer 912 888 193 | www.fnf-nett.no/buskerud

Oversikt over naturmangfoldet i kommunen

I Kommunedelplanen står det at kun 11,2 % av kommunens totalareal er kartlagt. Vi håper temaplanen har som mål å kartlegge naturmangfoldet i hele kommunen. Vårt innspill til kommunen er at dere setter kunnskapen dere besitter om naturen på Gol på kartet.

Grønnstruktur-kart

Vi oppfordrer kommunen til å lage et grønnstruktur-kart som viser særlig verdifulle sammenhengende grønne korridorer og områder i kommunen. I kartet bør det komme frem hvilke grønne strukturer som er viktige for å knytte områder sammen. Det er lurt å inkludere blågrønne ferdselsårer for både mennesker og dyr i kartet og planbeskrivelsen. Se et godt eksempel på et [grønnstruktur-kart](#) fra Lørenskog kommune.

Hotspots

Vi savner en omtale av hvordan planen og kunnskapsgrunnlaget skal benyttes inn i arealplanlegging og byggesaksbehandlingen i kommunen. Vi oppfordrer kommunen til å lage en egen rapport som kartlegger eksisterende kunnskap om naturmangfoldet i kommunen, med utfordringer og løsninger. [Se et godt eksempel på en slik rapport laget av Biofokus på oppdrag fra Lørenskog kommune.](#)

Vi anbefaler kommunen å utarbeide slike kunnskapsgrunnlag og legge planområder for alle plansaker og «hotspots» for biologisk mangfold, i kommunens kartportal. Spesielt interessant fra Lørenskog-eksempelet er «**heatmap**» kartet, som viser naturtyper og leveområder som huser mange truede arter. «Heatmap» er et kart med rødlistearter hvor fargen blir sterkere jo høyere tetthet av rødlistearter som er til stede¹. Dette for å gi et oversiktsbilde av hvor rødlisteartene er i landskapet.

Skog

Planbeskrivelsen gir en god oversikt over skog i kommunen. Denne kunnskapen bør også legges inn i et eget kart, der dere skiller de ulike skogtypene fra hverandre.

Vi ber kommunen referere til Skogloven i planbeskrivelsen, og presisere at når det utarbeides reguleringsplaner i skog, er det vesentlig at mest mulig av skogen ivaretas i byggefasen. Det skal ikke tas ned mer skog enn nødvendig i byggeområder (her har det tidligere vært syndet mye). Det må også presiseres at hogst i vernskog skal meldes til kommunen jf. Skogloven². Planen bør kreve en god og tett dialog mellom skogoppsyn, miljøansvarlig i kommunen og skogeierforening mtp. hogst i sårbare områder (naturtyper, områder med registrerte rovfuglforekomster, storfuglleiker mm).

Det er i skogen vi finner flest arter, og det er derfor ikke overraskende at flest *truede arter* finnes her. Av totalt 2752 *truede arter* på Rødlista 2021 lever 1330 arter (48,3 %) helt eller delvis i skog. Mange av disse artene er spesialister knyttet til bestemte livsmiljø. I skog er det flest *truede arter* fra artsgruppene sopper (387 arter), biller (232 arter), laver (167 arter), tovinger (137 arter) og sommerfugler (121 arter)³.

¹ [Naturmangfold - Lørenskog kommune \(arcgis.com\)](#)

² [Lov om skogbruk \(skogbrukslova\) - Lovdata](#)

³ [Status for truede arter i skog \(artsdatabanken.no\)](#)

Forskning viser at fjellfuglbestandene er redusert med ti prosent over hele Europa siden 2000. Her i Norge opplever vi en markant nedgang i fuglebestander som lirype, fjellrype, gauk, heipiplerke, gråsisik, bjørkefink, lappspurv, sivspurv og snøspurv.

Hovedårsaken i nedgangen i fjellfuglbestandene skyldes klimaendringer og nedbygging av areal.

Myr

Som kommunen skriver i planbeskrivelsen, så er det store og sammenhengende myrer på Golfjellet. Det er viktig at også disse merkes av på kartet.

[Nibio \(Norsk Institutt for Bioøkonomi\)](#) kan hjelpe kommunen med å kartlegge myrområder i kommunen. I Nibios Naturbase kan dere se både størrelse på myra, og myrdybde dersom dette er registrert. I Nibios kartløsning Kilden⁴, kan dere se en oversikt over myr i kommunen.

Biologisk mangfold

Buskerud Botaniske Forening (BBF) har meldt inn til innspillet at det er observert en del Huldreblom i Gol kommune. Huldreblom er en meget sjelden vill orkide som er fredet⁵, og registrert som VU (sårbar) i Artsdatabanken. BBF har sendt inn følgende oversikt over rødlistede karplanter i Gol kommune (fra Artsdatabanken.no):

Karplanter (20)		Antall funn
1.	snøbakkestjerne <i>Erigeron uniflorus</i> L. NT	3
2.	flekkgrisøre <i>Hypochaeris maculata</i> L. NT	19
3.	hengepiggrø <i>Lappula deflexa</i> (Wahlenb.) Garcke VU	3
4.	furuvintergrønn <i>Pyrola chlorantha</i> Sw. NT	3
5.	krabbekløver <i>Trifolium campestre</i> Schreb. NT	1
6.	myskemaure <i>Galium triflorum</i> Michx. NT	1
7.	vårveronika <i>Veronica verna</i> L. VU	10
8.	dalfiol <i>Viola selkirkii</i> Pursh ex Goldie VU	12
9.	linmjølke <i>Epilobium davuricum</i> Fisch. ex Hornem. NT	1
10.	krattsoleie <i>Ranunculus polyanthemus</i> L. NT	20
11.	huldreblom <i>Epipogium aphyllum</i> Sw. VU	13
12.	knerot <i>Goodyera repens</i> (L.) R.Br. NT	7
13.	tuestarr <i>Carex cespitosa</i> L. NT	1
14.	huldrestarr <i>Carex heleonastes</i> Ehrh. ex L. f. NT	38
15.	nebbstarr <i>Carex lepidocarpa</i> Tausch NT	1
16.	nubbestarr <i>Carex loliacea</i> L. NT	3
17.	snøull <i>Eriophorum scheuchzeri</i> Hoppe NT	5
18.	tvillingsiv <i>Juncus biglumis</i> L. NT	3
19.	håndmarinøkkel <i>Botrychium lanceolatum</i> (S.G.Gmel.) Ångström NT	2
20.	viftejamne <i>Diphasiastrum complanatum</i> (L.) Holub NT	1

¹ Artsdatabanken.no

⁴ [Kilden - Arealinformasjon \(nibio.no\)](#)

⁵ [Forskrift om fredning av truede arter - Lovdata](#)

Buskerud Botaniske Forening skal ha en kartlegging av området til sommeren⁶. Gol kommune må ta med resultatene av kartleggingen i kommuneplanen.

Kantvegetasjon

Det står lite om kantvegetasjon i planbeskrivelsen. Vi mener kommunen må ha et eget punkt om Kantvegetasjon, og ha en strategi for behandling av myr både i arealplanlegging og byggesaksbehandling.

Trær og busker gir ly til vannlevende organismer, og fungerer som korridorer for pattedyr. Fugletettheten i krattskog langs vassdrag kan bli svært høy. Sammenhengende kantsoner er naturlige vandrings- og spredningskorridorer for mange arter. Kantsonen mellom åker/eng og elv er svært viktige, både som rensefilter, for å hindre erosjon, og for biomangfoldet. Sonene kan også være viktige for friluftsliv (turgåing, fiske, fugletitting). Kantsonen og dens verdier må omtales i bestemmelsene til arealdelen, og kommunen må bevisstgjøres ivaretagelse av kantsoner i byggesaksavdelingen i kommunen.

Vi ser i dag mange eksempler på ulovlige tiltak og fjerning av vegetasjon langs vann og vassdrag. Vannressurslovens § 11 om kantsoner slår fast at det skal opprettholdes et naturlig vegetasjonsbelte langs vassdrag med årsikker vannføring som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr. Hensynssoner for kantsoner og viktige blågrønne forbindelser burde derfor legges inn i kommunens kartportal og aller helst til slutt i kartet for kommuneplanens arealdel.

Bedre kunnskapen i arealforvaltningen.

Hvem utfører kartleggingen?

I dag er det utbygger som bestiller naturkartlegging til reguleringsplanene. Det må stilles krav til at utbygger engasjerer kompetente personer/firmaer til å utføre kartleggingen og at de vurderingene som gjøres er transparente og forståelige for de som leser utredningen. Det ligger i kartleggingsmetodikken at den skal skje etter objektive kriterier.

Vi mener kommunen må se nærmere på det private anbudssystemet slik at det er de best kompetente kartleggerne som får oppdraget, og ikke de med det billigste tilbudet.

Når kommunen har laget et oversiktskart over naturen i området, bør det legges til grunn for videre utredninger.

Viken fylkeskommune

Viken fylkeskommune vedtok i 2022 en naturmangfoldstrategi: <https://viken.no/f/p1/ic515f4b4-a539-41c4-a609-d997f785f81a/temastrategi-for-biologisk-mangfold.pdf>

Naturmangfoldstrategien viser til nasjonale og internasjonale føringer. Rapporten viser til mange gode strategier og punkter som Gol kommune bør ta med seg i sitt arbeid med kommunedelplan naturmangfold.

⁶ [Florakartlegging – Gol kommune – Norsk Botanisk Forening](#)

Hytteutbygging

Vi er glade for at planbeskrivelsen har tatt med regionale føringer fra Viken fylkeskommune, og skriver at det skal være en «*økt bevisstgjøring rundt hytteutbygging, særlig i områder med verdifulle naturtyper og beiteområder*», samt lokale føringer fra kommuneplanens samfunnsdel som skriver at Gol kommune skal «*ha en bærekraftig og konsentrert hytteutvikling, og at sammenhengende og urørt landskap skal skjermes mot utbygging*». Vi ønsker også at kommunen nevner de internasjonale målene Norge har forpliktet seg til via naturavtalen COP15 som sier at vi skal verne 30% av landområdene våre innen 2030.

Som vi skrev i brev til kommunen⁷ i desember 2022 (også publisert i Hallingdølen⁸), foreslår vi at Gol kommune og klimarådet gjennomgår en planvask der dere ser over alle eldre reguleringsplaner med nye øyne. Dere er i deres fulle rett til å oppheve gamle, utdaterte reguleringsplaner som ikke er i tråd med overordnet plan i kommunen. I vårt brev til kommunen viser vi til eksempelet med hytteutbygging på Søråsen:

Reguleringsplanene på Søråsen er vedtatt i en tid der forståelsen av konsekvensene for natur- og klima ikke var like høyt prioritert. Gol kommune må ta dette til etterretning, og tilbakeføre arealene til LNFR- områder (Landbruks-, natur- og friluftsmål samt reindrift).

Vi ber om at det for kommunedelplanen for naturmangfold legges inn et eget avsnitt om hytteutbygging i kommunen, og legge føringer for hvordan ivaretagelse av viktig natur bør fremkomme viktigere enn videre hytteutbygging. I tillegg til å bruke konkret kunnskap om viktige områder for naturmangfold i kommunen, er det også viktig at det sikres sammenhengende grøntkorridorer og at det tas hensyn til "hverdagsnaturen".

Vi ønsker med dette Gol kommune lykke til med planarbeidet.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Buskerud

Kaja Høgås
Koordinator
FNF Buskerud

⁷ [Hyttebygging-Gol.-Pa-tide-med-en-planvask.pdf \(fnf-nett.no\)](#)

⁸ [Stoppe naturkollaps eller sørge for grunneiernes lommebok? \(hallingdolen.no\)](#)